

Studeren met Open Bijbel

Bijbelstudie sectie voor de wat meer gevorderde Bijbellezer

Thema's in de brief aan de Romeinen

4. De verbondenheid met Christus

De redenen voor de kruisiging van Christus Jezus

Tot hier toe heeft Paulus in de brief aan de Romeinen de aandacht gericht op de heilrijke betekenis van Christus in de heilsgeschiedenis, als de gekruisigde en opgewekte Zoon van God. Hij heeft in het bijzonder gewezen op Zijn historische dood op Golgota. Want in die gebeurtenis heeft God Zijn Zoon voor de ogen van de wereld als een gekruisigde voorgesteld; en wel om twee redenen:

1. Om Zijn soevereine gerechtigheid te demonstreren. In Zijn schepping kan er geen blijvende plaats zijn voor mensen die Zijn heilige wil overtreden. Het principe is: “de ziel die zondigt, die zal sterven” (Ezech 18:4). Vandaar de grote plaats in de wet van Mozes voor de offercultus, als een voorlopig systeem van dierenoffers waarin de zonden van mensen vergeven konden worden. Maar de cultus ontleende zijn geldigheid en waarde aan het toekomstige offer van Christus: “Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren of bokken zonden zou wegnemen” (Heb 10:4) zegt het Nieuwe Testament. Vroeg of laat moest de zonde formeel veroordeeld worden in een mens; en dat is gebeurd in de dood van Christus, als de vertegenwoordiger van zondaars, omdat Hijzelf zondeloos was. Paulus komt hier later op terug: “God heeft, door zijn eigen Zoon te zenden in een vlees, aan dat van de zonde gelijk, en wel om de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees (Rom 8:3).
2. Om als direct gevolg van de veroordeling van de zonde, in de dood van Zijn Zoon de zonden van allen die in Christus geloven, voor eens en altijd te kunnen vergeven. Het woord “gerechtigheid” heeft hier niet de betekenis van de veroordeling van zonde, maar van het vrijspreken van de gelovige van zonde en schuld. Paulus brengt deze twee aspecten van Jezus' dood met elkaar in verband: “zodat Hijzelf [God] rechtvaardig is, ook als Hij hem rechtvaardigt, die uit het geloof in Jezus is” (Rom 3:26).

De vrucht van de rechtvaardiging

Tot zover de 'theologie van het kruis'. Nu gaat Paulus uitleggen wat de praktische gevolgen hiervan zijn voor de gelovige. Zijn geloof in de gekruisigde en opgewekte Christus leidt tot verbondenheid met Hem. In hoofdstuk 6 legt hij in dit verband de betekenis van de doop uit als een symbolische, geestelijke

dood en opstanding. In het begin van hoofdstuk 5 getuigt hij van de verbondenheid met Christus, als een zegenrijke ervaring van vrede en verzoening.

Paulus schrijft eerst over de vrede die hij nu kent: “Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede met God door onze Here Jezus Christus” (5:1). Als Farizeeër was hij, om de vrede te kennen, te veel in beslag genomen met zichzelf en zijn streven de wet van Mozes tot in alle bijzonderheden na te komen. Maar wat voor vrede had hij, toen hij “in tomeloze woede” rondging in een vergeefse poging de jonge gemeente van Jezus van Nazaret uit te roeien? In plaats van zijn streven “een eigen gerechtigheid, uit de wet, te bezitten” (Flp 3:9), vertrouwt hij er nu op dat God het verkeerde in zijn vroegere leven heeft vergeven en daarenboven steeds weer wil vergeven wanneer hij faalt.

Deze vrede is voor Paulus een toestand van genade, die Christus mogelijk heeft gemaakt. Omdat hij niet meer op zijn eigen naleving van de wet vertrouwt, maar op Gods liefde jegens hem, kan hij ook met moed naar de toekomst kijken en “roemen in de hoop op Gods heerlijkheid”. Niet dat het dagelijks leven ineens makkelijk en vrij van zorgen is. Integendeel: zijn taak als apostel brengt voortdurend ontbering en vervolging. Hij heeft door pijnlijke ervaringen, in de ene stad na de andere de waarheid geleerd van wat Jezus zei tegen Ananias, die hem moest dopen: “Ik zal hem tonen, hoeveel hij lijden moet ter wille van mijn naam” (Hand 9:16). Maar omdat zijn lijden het gevolg is van zijn geloof, en deel uitmaakt van zijn leven in Christus, kan hij hierin zelfs roemen. Bovendien hebben de verdrukkingen een zegenrijke uitwerking: “wij roemen ook in de verdrukkingen, daar wij weten, dat de verdrukking volharding uitwerkt, en de volharding beproefdheid, en de beproefdheid hoop”.

Paulus is er sterk van overtuigd dat hij – samen met zijn medegelovigen in Christus – het voorwerp is van de liefde van God en Zijn Zoon. Het besef hiervan vervult zijn hart door de invloed van Gods Geest. Ondanks alle verklaringen in de Schrift blijft Gods liefde altijd het wonder dat alle verklaringen overtreft. Het historische feit van Christus’ offerdood geeft Paulus’ heilsverwachting zekerheid: “zo zeker als Christus, toen wij nog zwak waren, te zijner tijd voor goddelozen is gestorven”. Hoe weinig bereid zijn de meesten voor hun medemens te sterven! Toch heeft God Zijn dierbare Zoon overgegeven aan een afschuwelijke kruisdood; en dat nog wel voor mensen die toen Zijn genade helemaal niet waard waren: “God echter bewijst zijn liefde jegens ons, doordat Christus, toen wij nog zondaren waren, voor ons gestorven is” (v. 8).

Dit inzicht in de betekenis van Christus’ offer schenkt nu al een toestand van heil. Volgens de verlossingsleer in het toenmalige Jodendom werd een mens behouden als zijn gehoorzaamheid aan Gods geboden groter was dan de optelsom van zijn overtredingen. Het leven was als een bankrekening; en pas op de oordeelsdag zou blijken of iemands saldo positief was en hij Gods Koninkrijk mocht ingaan. Paulus daarentegen spreekt van verzoening met God, als een zaak die op grond van geloof in Christus al in dit leven werkelijkheid

wordt. “Want als wij, toen wij vijanden waren, met God verzoend zijn door de dood van zijn Zoon, zullen wij veel meer, nu wij verzoend zijn, behouden worden, doordat Hij leeft; en dát niet alleen, maar wij roemen zelfs in God door onze Here Jezus, door wie wij nu de verzoening ontvangen hebben” (5:10,11).

Adam en Christus

Deze christelijke ervaring van een heilstoestand die al ontvangen is, is de vrucht van zijn verbondenheid met Christus. Kenmerkend voor Paulus' brieven is de uitdrukking “in Christus”, om de veelzijdige en blijvende gemeenschap met de verhoogde Heer aan te geven: “Want de liefde van Christus dringt ons, daar wij tot het inzicht gekomen zijn, dat één voor allen gestorven is. Dus zijn zij allen gestorven. En voor allen is Hij gestorven, opdat zij, die leven, niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem, die voor hen gestorven is en opgewekt ... Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen” (2 Kor 5:14-17).

Dit begrip van “in Christus zijn” vraagt nadere toelichting, en Paulus geeft die in het tweede deel van dit hoofdstuk. De toestand van een mens wordt bepaald door zijn houding tot de twee hoofdfiguren Adam en Christus. De mensheid is als een eenheid, omdat alle mensen hun natuurlijke oorsprong hebben in de eerste mens Adam. Christus daarentegen is de eerste in een nieuwe schepping; en gelovigen hebben daarin hun plaats door een wedergeboorte. Aldus heeft de gehele natuurlijke mensheid deel aan de zonde en de dood waaraan Adam onderworpen werd. Daartegenover heeft de gelovige in Christus deel aan het heil, dat Hij door Zijn gehoorzaamheid tot de kruisdood toe van Zijn Vader heeft ontvangen. Dit principe van “allen in één” drukt Paulus elders uit met de woorden: “Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden” (1 Kor 15:22).

Paulus ziet de noodlottige gevolgen van Adams overtreding, opgetekend in het boek Genesis: “Daarom, gelijk door één mens de zonde de wereld is binnengekomen en door de zonde de dood, zo is ook de dood tot alle mensen doorgegaan, omdat allen gezondigd hebben” (Rom 5:12). Het eerste woord “daarom” geeft aan dat, evenals de verbondenheid met Christus de zegenrijke gevolgen heeft waarover hij al schreef, de verbondenheid met Adam heilloze gevolgen heeft gehad. Als eenheid in hem worden alle mensen betrokken bij zijn daad van ongehoorzaamheid en het daaruit voortvloeiende doodvonnis. Dit verklaart waarom mensen sterven die niet, zoals Adam, schuldig zijn aan overtreding van een gebod waaraan een doodvonnis was verbonden. Ze stierven niet vanwege hun eigen zonden, maar als gevolg van de zonde van Adam: “Toch heeft de dood als koning geheerst van Adam tot Mozes, ook over hen, die niet gezondigd hadden op een gelijke wijze als Adam overtrad” (Rom. 5:14).

Adam is dus “een beeld van de komende”, namelijk Christus. Hetzelfde solidariteitsbeginsel is in beiden te zien. Maar met deze overeenkomst bestaat er ook verschil, en dit belicht Paulus in een reeks parallele vergelijkingen.

In de eerste zet hij het sterven van de nakomelingen van Adam tegenover “de openbaring van de zonen van God” (Rom 8:19). Op die dag zullen al Gods kinderen, uit alle tijden en landen, worden samengebracht als een volmaakte en onsterfelijke familie, “een grote schare, die niemand tellen kon” (Op 7:9). Hoe veel groter is de genade van God die deze familie tot stand brengt, dan het vonnis in Eden: “stof bent u en tot stof zult u wederkeren” (Gen 3:19)!

In de tweede zet hij Gods veroordeling en rechtvaardiging tegenover elkaar: “het oordeel leidde van één overtreding tot veroordeling, maar de genadegave van vele overtredingen tot rechtvaardiging (5:16). Dit contrast komt ook op andere plaatsen voor en de twee woorden werpen licht op elkaar. Beide komen voort uit de rechtspraak: óf de rechter verklaart de beschuldigde schuldig en veroordeelt hem, óf hij spreekt hem vrij. Mensen zullen “rekenschap geven op de oordeelsdag, want naar uw woorden zult u gerechtvaardigd worden, en naar uw woorden zult u veroordeeld worden” (Mat 12:37); “Want indien de bediening, die veroordeling brengt, heerlijkheid was, veel meer is de bediening, die rechtvaardigheid brengt, overvloedig in heerlijkheid” (2 Kor 3:9). Dit is hier dan ook het contrast tussen “in Adam” en “in Christus” zijn.

De derde vergelijking gaat over het uitoefenen van heerschappij. De schrijver van Psalm 49 had de dood voorgesteld als een herder, die zijn gehele kudde naar zijn kooi, het dodenrijk, bracht: “Als schapen zinken zij in het dodenrijk, de dood weidt hen” (Ps 49:15). Paulus gebruikt het realistisch beeld van een machtige koning: “Want indien door de overtreding van de ene de dood als koning is gaan heersen door die ene ...” (v.17). Maar hoe anders is het regime van Christus, de Koning, Die de genadegave van leven schenkt, zodat zij zelf als koningen door Hem zullen heersen!

Tenslotte stelt Paulus de ene daad van Adams ongehoorzaamheid tegenover het leven van Jezus, als één grote daad van gehoorzaamheid in Zijn dienstbaarheid en offerdood. Zijn wij nu in dit leven de willoze slachtoffers van Adams overtreding, toch hebben wij door Gods genade de gelegenheid deel te hebben aan Christus’ gehoorzaamheid. Terwijl v.18 spreekt van “alle mensen”, noemt het volgende vers dezen “zeer velen”. Al eerder in deze brief heeft Paulus laten zien dat lang niet alle mensen behouden zullen worden: “hun, die in het goeddoen volhardende, heerlijkheid, eer en onvergankelijkheid zoeken, het eeuwige leven; maar hun, die zichzelf zoeken, aan de waarheid ongehoorzaam en de ongerechtigheid gehoorzaam zijn, wacht toorn en gramschap” (Rom 2:7,8). “Allen” heeft dan betrekking op “allen in Christus”. Dat zij in hun totaliteit “zeer velen’ zijn, is geen aanduiding van wat hun rekendkundig aandeel in de gehele mensheid is. Jezus had in verband met het gevolg van Zijn heilswerk gesproken van “velen”: “om zijn leven te geven als losprijs voor velen” (Mat 20:28); “want dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt” (Mat 26:28). Dit gebruik is ontleend aan Jesaja 53, waar de profeet tot driemaal toe spreekt van “de velen” die door de Knecht gerechtvaardigd zullen worden.

A.H.